

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/peecrp:1070589>

BUGUNGI KUNDA IT-MUTAXASSISLARINING ROLI

Yo'ldosheva Dilnura Ergash qizi

Xorazm viloyati Qo'shko'pir tumani

22-son maktabning 11-sinf o'quvchisi

Abstrakt

Asrning boshida Frederik Teylor ishni tashkil etish, vazifalarni taqsimlash va ishni o'lchash bo'yicha g'oyalari bilan ishni loyihalash va takomillashtirishda inqilob qildi. Teylorning asosiy maqsadi ish joyidagi texnik muammolarni hal qilishda juda muvaffaqiyatli bo'lgan bir xil muhandislik tamoyillarini inson mehnatiga qo'llash orqali tashkiliy samaradorlikni oshirish edi. Mexanik faoliyatni o'zgartirgan bir xil yondashuvlar odamlar tomonidan bajariladigan ishlarni tuzishda ham qo'llanilishi mumkin. Midvale Iron Works kompaniyasida ishchidan bosh muhandisgacha ko'tarilgan Teylor biz hozir sanoat muhandisligi (EE) yoki menejmentning ilmiy maktabi deb ataydigan sanoatdagi g'oyalar va amaliy amalga oshirishning ramzi edi ^ Aslida, ish dizayni zamonaviy IE bo'lib qolmoqda. Shu sababli, hech qanday keyingi kontsepsiya yoki vosita Teylorning mexanizatsiyalashgan ko'rish kuchi bilan raqobatlasha olmadi. 1990-yillarga kirganimizdan so'ng, "axborot asri"ning ikkita yangi vositasi tashkilotlarni avvalgi Teylorizm darajasiga aylantira boshladi. Bular axborot texnologiyalari - kompyuterlar, dasturiy ilovalar va telekommunikatsiyalar tomonidan taqdim etilgan imkoniyatlar va biznes jarayonlarini qayta loyihalash - tashkilot ichidagi ish oqimlari va jarayonlarini tahlil qilish va loyihalash. Birgalikda ishlaydigan ushbu ikki vosita tomonidan taqdim etilgan g'oyalar va imkoniyatlar sanoat

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/peecrp:1070589>

muhandisligining yangi turini yaratish, intizomni qo'llash usulini va uni amaliyotda qo'llash uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni o'zgartirish potentsialiga ega. Ushbu maqola axborot texnologiyalari (IT) o'rtasidagi munosabatlarni batafsil o'rganadi. va biznes jarayonlarini qayta loyihalash (BPR). Biz o'n to'qqizta kompaniyada o'tkazilgan tadqiqotlar, jumladan, jarayonni qayta loyihalash bilan shug'ullanadigan beshta firmaning batafsil misollarini ko'rib chiqamiz. Biznes jarayonlarini batafsilroq aniqlagandan so'ng, biz kompaniyalar tajribasidan IT jarayonlarini qayta loyihalash bo'yicha umumiy besh bosqichli yondashuvni o'rganib chiqdik. Keyin biz jarayonlarning asosiy turlarini va har bir turdagi jarayonda AT ning asosiy rolini aniqlaymiz. Ushbu firmalar ichida alohida muhim biznes jarayonlarini tubdan qayta loyihalash va yangilash uchun AT dan foydalanishga misollar keltiriladi - ba'zilari biznesni to'liq qayta loyihalash uchun mo'ljallangan, boshqalari esa alohida, ammo baribir qimmatliroq effektlar sifatida. Nihoyat, biznes jarayonlarini qayta loyihalash uchun IT-dan foydalanishda tadqiqot saytlarimizda duch keladigan boshqaruv muammolari ko'rib chiqiladi.

Kirish

1990-yillarda yirik tashkilotlarga nisbatan kuchli raqobat va boshqa biznes tazyiqlari sharoitida sifat tashabbuslari va jarayonni doimiy, bosqichma-bosqich takomillashtirish, garchi zarur bo'lsa ham, endi etarli bo'lmaydi. Har yili barcha biznes-jarayonlarni 5% yoki 10% yaxshilash maqsadlari bir nechta asosiy jarayonlarda 50%, 100% yoki undan ham yuqoriroq yaxshilanish darajalariga erishishga qaratilgan sa'y-harakatlarga yo'l qo'yishi kerak. Bugungi kunda firmalar 10% emas, balki 10X yaxshilanish darajasini kasr emas, balki multiplikativ darajaga ko'tarishlari kerak. Bunday tub o'zgarishlar darajalari ishni tubdan qayta

2022

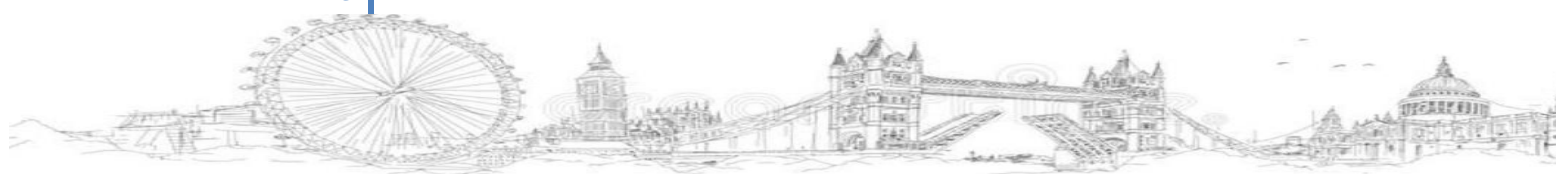
DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/peecrp:1070589>

loyihalashni osonlashtiradigan kuchli yangi vositalarni talab qiladi. Biznes samaradorligini oshirish uchun zarur bo'lgan inqilobiy yondashuv biznesga qanday qarash va tuzilishini hamda uni qanday yaxshilashni qamrab olishi kerak. Biznesni funktsiyalar, bo'linmalar yoki mahsulotlar nuqtai nazaridan emas, balki asosiy jarayonlar nuqtai nazaridan ko'rish kerak. Ushbu jarayonlarni takomillashtirishning katta darajalariga erishish ularni boshidan oxirigacha qayta loyihalash, mavjud bo'lgan barcha innovatsion texnologiyalar va tashkiliy resurslardan foydalanishni anglatadi. Biz taklif qilayotgan yondashuv, jarayon innovatsiyasi, biznesning jarayon ko'rinishini qo'llash bilan birlashtiradi.

asosiy jarayonlar uchun innovatsiyalar. Bu kombinatsiyaning yangi va o'ziga xos jihati shundaki, u har qanday tashkilotga jarayon narxini yoki vaqtini sezilarli darajada kamaytirishga yoki sifat, moslashuvchanlik, xizmat ko'rsatish darajalari yoki boshqa biznes maqsadlarini oshirishga yordam berish uchun ulkan salohiyatdir. Biz o'rgangan va maslahat bergan tashkilotlarning rahbarlari. jarayon innovatsiyasiga katta qiziqish bildirishdi. Ular biznesni o'zgartirishga kamroq tuzilgan va kamroq ambitsiyali yondashuvlarga ko'p pul va vaqt sarfladilar va unchalik katta emas. Texnologik innovatsiyalar tashabbuslari bilan kashshof firmalarning muvaffaqiyatlari ularga yangi umid baxsh etadi. Jarayon innovatsiyasining dastlabki natijalari shubhasiz diqqatni tortadi. IBM Credit kompyuterni sotib olish yoki ijaraga olish uchun kotirovkalarni tayyorlash vaqtini etti kundan bir kunga qisqartirdi, shu bilan birga tayyorlangan kotirovkalar sonini o'n barobarga oshirdi. Bundan tashqari, uning kotirovkalarining yarmidan ko'pi hozirda kompyuter orqali chiqariladi. Bir milliard dollarlik avtomobil ehtiyot qismlari ishlab chiqaruvchi Federal Mogul yangi qismlar prototipini ishlab chiqish

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/peecrp:1070589>

vaqtini yigirma haftadan yigirma kunga qisqartirdi va shu bilan mijozlarni qabul qilish ehtimolini uch baravar oshirdi. Mutual Benefit Life, kamayib borayotgan ko'chmas mulk portfelini qoplashga intilayotgan yirik sug'urta kompaniyasi o'z siyosati andarrayting va emissiya jarayoni bilan bog'liq xarajatlarni ikki baravar kamaytirdi. Hatto AQSh Ichki Daromad Xizmati ham muvaffaqiyatli jarayon innovatsiyasiga erishdi va o'zining sobiq xodimlarining yarmi va uchdan bir qismi kamroq filiallari bilan qonunbuzar soliq to'lovchilardan 33% ko'proq dollar undirdi. Jarayonni tubdan o'zgartirish tashabbuslari turli nomlar bilan atalgan, masalan, biznes jarayonlarini qayta loyihalash va biznes reinjiniringi. Bir necha sabablarga ko'ra biz biznes-jarayon innovatsiyasi atamasini afzal ko'ramiz. Reinjiniring - bu jarayonlarni tubdan o'zgartirish uchun zarur bo'lgan narsalarning faqat bir qismi, u yangi jarayonni loyihalash bilan bog'liq. Jarayon innovatsiyasi atamasi yangi ish strategiyalarini, haqiqiy jarayonni loyihalash faoliyatini va uning barcha murakkab texnologik, insoniy va tashkiliy o'lchovlarini o'zgartirishni amalga oshirishni nazarda tutadi.

Kalit so'zlar: Internet, eTourism, eBusiness, turizmni boshqarish va marketing.

Biznes jarayonlarini qayta loyihalashda IT

Axborot texnologiyalari va biznes jarayonlarini qayta loyihalashning ahamiyati sanoat muhandislariga yaxshi ma'lum, garchi o'ziga xos, cheklangan muhitda foydalanish uchun asosan alohida vositalar sifatida. 2 AT sanoat muhandisligida tahlil va modellashtirish vositasi sifatida qo'llaniladi va IE'lar ko'pincha ATni ishlab chiqarish muhitiga qo'llashda etakchilik qiladilar. Ishlab chiqarishda AT dan foydalanishning taniqli misollari jarayonni modellashtirish, ishlab chiqarishni rejalashtirish va nazorat qilish, materiallarni boshqarish axborot tizimlari va

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/peecrp:1070589>

logistikadir. Haqiqatan ham, ma'lum bir firmada ishni qayta loyihalash uchun IT proaktiv ravishda qo'llanilgan ko'p hollarda, bu qayta dizayn ishlab chiqarish funktsiyasida bo'lgan va sanoat muhandislari buni eng ko'p amalga oshirgan shaxslardir. EE'lar ishlab chiqarish bo'lmagan muhitda ish faoliyatini tahlil qila boshladilar, ammo ularning ofislarga kirib borishi zavodlardagiga qaraganda ancha kam. Umumiy stenografiya va matn terish havzalari kabi ko'plab ofis ishlari "yangiliklari" keldi va ketdi. AT ofis va xizmatlar muhitiga astoydil kirib bordi — 1987 yilda Business Week ma'lumotlariga ko'ra, AQSH kapital xarajatlarning deyarli 40 foizi axborot tizimlariga yo'naltirilgan, yiliga taxminan 97 milliard dollar — lekin IT ko'p hollarda uni o'zgartirish uchun emas, balki ishni tezlashtirish uchun ishlatilgan.

Darhaqiqat, IT-mutaxassislari tomonidan biznes ehtiyojlarini qondirish uchun kompyuter va telekommunikatsiya dasturlarini loyihalashda qo'llaniladigan tizim tahlili intizomi Teylorizm va ilmiy menejmentning ish dekompozitsiya yondashuvlaridan ko'p narsani oladi. Bir nechta istisnolardan tashqari, ATning noishlab chiqarish ishlarini qayta loyihalashdagi roli umidsizlikka tushdi; Bir nechta firmalar katta unumdorlikka erishdilar.* AQSH uchun jami mahsuldorlik ko'rsatkichlari 1973 yildan beri o'smaganini ko'rsatmoqda. ^ G'arb iqtisodiyotida xizmat ko'rsatish sohalari va ma'muriy funktsiyalarning ustunligi oshib borayotganini hisobga olsak, bu turdagi ish tahlilga muhtoj. va AT allaqachon qo'llanilgan ishlab chiqarish muhiti sifatida qayta loyihalash. Buni amalga oshirish uchun ko'plab firmalar endi IT va biznes faoliyati va ular o'rtasidagi munosabatlarni kengroq ko'rish zarurligini aniqladilar. ITga ko'proq sifatida qarash kerak. Avtomatlashtirish yoki mexanizatsiyalash kuchidan ko'ra; u biznesni amalga

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/peecrp:1070589>

oshirish usulini tubdan o'zgartirishi mumkin. Bir so'z bilan aytganda, biznesga individual yoki hatto funktsional vazifalar to'plami sifatida qarash kerak; buning o'rniga uni maksimal samaradorlik uchun ishlab chiqilishi mumkin bo'lgan jarayonlarga bo'lish kerak. , ham ishlab chiqarish, ham xizmat ko'rsatish muhitida. Bizning tadqiqotimiz shuni ko'rsatadiki, IT ham foydaliroqdan ko'ra biznes jarayonlarini qayta loyihalashda kuchliroq rolga ega bo'lishi mumkin. asbob. Ilg'or amaliyotda IT va BPR 1- rasmda ko'rsatilganidek, rekursiv munosabatlarga ega. Har biri boshqasi haqida o'ylashning kalitidir. Axborot texnologiyalari haqida fikr yuritish biznes funktsiyalari yoki boshqa tashkiliy tuzilmalar emas, balki yangi yoki qayta ishlangan biznes jarayonlarini qanday qo'llab-quvvatlashi nuqtai nazaridan bo'lishi kerak. Va biznes jarayonlari va jarayonlarni takomillashtirish haqida fikr yuritish axborot texnologiyalari taqdim etadigan imkoniyatlar nuqtai nazaridan bo'lishi kerak . Biz IT va BPRning yangi sanoat muhandisligi sifatida kengaytirilgan, rekursiv ko'rinishini nazarda tutamiz.

Xulosa

Ishonamizki, kelajakdagi sanoat muhandislari, ularning rasmiy unvoni yoki ularni ishlaydigan tashkiliy bo'linmalaridan qat'i nazar, IT bilan biznes jarayonlarini qayta loyihalashga ko'proq e'tibor qaratadi. Biz ushbu kontseptsianing oqibatlari va amalga oshirilishini o'rganishni endi boshladik va faqat bir nechta kompaniyalar ushbu hududga kirishdi. Muayyan biznes-jarayonlarni qayta loyihalash uchun IT-dan foydalangan ko'plab kompaniyalar buni biz bu erda biz o'rgangan kabi ongli yondashuvlar yoki falsafalarsiz amalga oshirdilar. Muxtasar qilib aytganda, IT-ni yoqadigan jarayonni qayta loyihalash bilan haqiqiy tajriba bazasi cheklangan. Shunga qaramay, tashkiliy chegaralarni kesib o'tuvchi mijozlar tomonidan

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/peecrp:1070589>

boshqariladigan jarayonlarni boshqarish intuitiv jihatdan jozibali g'oya bo'lib, u bilan tajriba o'tkazgan kompaniyalarda yaxshi ishlagan. Axborot texnologiyalari biznes jarayonlarini qayta shakllantirish uchun kuchli vosita ekanligiga kam odam shubha qiladi. IT atrofidagi jarayonlarni qayta loyihalash ko'nikmalarini egallay oladigan shaxslar va kompaniyalar yangi o'n yillik va ming yillikda muvaffaqiyatga erishish uchun yaxshi jihozlangan bo'ladi.

Ma'lumotnomalar

1. L. Gulik, "Tashkilot nazariyasi bo'yicha eslatmalar", L. Gulik va L. Urvik, muharrirlar. Boshqaruv faniga oid maqolalar (Nyu-York: Davlat boshqaruvi instituti, 1937), 9-bet; FB Gilbreth, Ilmiy menejment asari (Nyu-York: D. Van Nostrand kompaniyasi, 1914).
2. S. Sakamoto, "Jarayonlarni loyihalash kontsepsiyasi: IEga yangi yondashuv", Industrial Engineering, 1989 yil mart, p. 31.
3. "Ofisni avtomatlashtirish: o'z samarasini berish", Biznes haftaligi, 1987 yil 12 oktyabr, 134-146-betlar. Muqobil istiqbol uchun qarang: RE Kraut, Ed., Technology and the Transformation of White-Collar Work (Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 1987).
4. GV Loveman, "Axborot texnologiyalarining mahsuldorlikka ta'sirini baholash" (Kembriji, MA: MIT Sloan Menejment maktabi, 1990-yillarda menejment, 90-yillarda ish qog'ozi: 88-054, 1988 yil iyul). Loveman 1970-yillarning oxiri va 1980-yillarning boshlarida ITning unumdorlikka ta'sirini ekonometrik baholash uchun ishlab chiqaruvchi firmalarning mikroiqtisodiy ma'lumotlarini o'rgandi. ITning unumdorlikka sezilarli ijobiy ta'sirini topmagan holda, u ishlab chiqarishdagi topilmalari ishlab chiqarish bo'lmagan firmalarga ham ta'sir qilish

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/peecrp:1070589>

haqida jiddiy savollar tug'dirishini ta'kidlaydi. Baily va boshqalar. al. (1988) mahsuldorlikning yomon o'sishi bo'yicha kengroq tadqiqotning bir qismi sifatida oq yoqa mahsuldorligini va ITni o'rgandi. Ular unumdorlikning sezilarli o'sishi haqida hech qanday dalil topmadilar. Qarang: MN Beyli va A. Chakrabarti, Innovatsiya va mahsuldorlik inqirozi (Vashington, Kolumbiya okrugi: Bruking instituti, 1988).

5. Loveman (1988); Baily va boshqalar. al. (1988). Shuningdek qarang: SS Roach, "Amerika mahsuldorligi dilemmasi: Axborot iqtisodiyotining profili", Maxsus iqtisodiy tadqiqot, Morgan Stanley & Co., 1987 yil aprel.

6. JF Rockan va JE Shon, "1990-yillarda IT: Tashkiliy o'zaro bog'liqlikni boshqarish", Sloan Management Review, Winter 1989, 7-17-betlar.

7. 1990-yil mart oyida British Petroleum raisi va bosh ijrochi direktori bo'lgan Robert Xortonning ta'kidlashicha, uning keyingi o'n yillikda BFs yo'nalishini belgilashdagi asosiy tashvishi "syurprizni boshqarish"dir. Xononning fikriga ko'ra, tashqi biznes muhiti shunchalik oldindan aytib bo'lmaydiki, boshqariladigan o'zgarishlardan ko'ra ajablanib bo'lishi muqarrar. Qarang: R. Xonon, "Menejmentning kelajakdagi muammolari", MFT boshqaruvi (1989 yil qish), 3-6-betlar.

8. T. Malone, "Koordinata nazariyasi nima?" (Kembrij, MA: MIT Sloan Menejment maktabi, Axborot tizimlarini tadqiq qilish markazi, ishchi hujjat № 182, 1988 yil fevral); K. Crowston va T. Malone, "Axborot texnologiyalari va ishni tashkil etish", (Kembrij, MA: MIT Sloan boshqaruv maktabi, Axborot tizimlarini tadqiq qilish markazi, ishchi hujjat № 165, 1987 yil dekabr).

9. GA Pall, Sifat jarayonlarini boshqarish (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall,

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/>
peer:1070589

1987). Bizning tuzilmaviy yo'naltirilgan ta'rifimiz, shuningdek, tashkilotlardagi insoniy jarayonlarga - masalan, guruhlarini yaratish va qo'llab-quvvatlash, guruh muammolarini hal qilish va qaror qabul qilish, etakchilik va ta'sir o'tkazish va guruhlararo jarayonlarga e'tibor qaratadigan Schein ta'rifini to'ldiradi. 28 Qarang: EH Schein, Process Consultation: Its Role in Organization Development, I jild, Ikkinchi nashr (Reading, MA: Addison-Wesley, 1988).

10. Masalan, HS Gitlow va SS Gitlow, The Deming Guide to Sifat va raqobatbardosh pozitsiyaga qarang (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1987) 5-bob.

11. EJ Keyn, "IBM's Total Quality Improvement System", nashr etilmagan qo'lyozma, IBM Corporation, Purchase, NY; p. 5; Shuningdek, GA Pall, 1987 yil.

12. MY Tirkashev, «THE ROLE OF SMALL SCALE BUSINESS IN THE DEVELOPMENT OF MARKET ECONOMY», МОЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КАРЬЕРА Учредители: Общество с ограниченной ответственностью” Моя профессиональная карьера”, 34, 2022, 97-102 с.

13. М Yu Tirkashev, NB Eshtemirov, «FACTORS OF EFFECTIVE USE OF MECHANISMS TO IMPROVE FINANCIAL CONTROL», 2022, Вестник магистратуры, 3-2 (126), 111-112 с.

